

“Povezani zdravljem” – medijska kampanja Hrvatske mreže zdravih gradova

Adriana Andrić

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

POVEZANI ZDRAVLJEM

Povodom obilježavanja dvadesete obljetnice postojanja projekta „Zdravi grad“ u Hrvatskoj, Hrvatska mreža zdravih gradova pokrenula je medijsku kampanju pod nazivom „Povezani zdravljem“. Kampanja je započela u siječnju 2008. godine, a odvijat će se diljem Hrvatske kroz cijelu godinu, dok će se pojedine aktivnosti nastaviti i u 2009. godini.

Razvoj projekta “Zdravi grad” i Hrvatske mreže zdravih gradova

1986. godine Regionalni ured za Europu Svjetske zdravstvene organizacije pokrenuo je projekt “Zdravi grad” sa ciljem da osnaži interes za pozitivni koncept zdravlja u gradovima diljem Europe te potakne i omogući direktnu suradnju među njima. Projekt “Zdravi grad” temelji se na strategiji “Zdravlje za sve”, čija načela prevodi u praksu lokalnim djelovanjem na razini grada. Predmet interesa prvenstveno su gradovi, ali i druga naselja u kojima ljudi žive i rade.

Grad Zagreb je 1987. godine postao projektnim gradom “Zdravog grada”, a 1988. bio je domaćinom prve konferencije Zdravih gradova – stoga se ta godina službeno smatra početkom projekta “Zdravi grad”. Grad Zagreb bio je jedanaesti projektni grad u svijetu, čime je preuzeo obvezu formiranja mreže “Zdravih gradova” na području tadašnje Jugoslavije. Na inicijativu dubrovačkog i zagrebačkog projektnog tima, u Dubrovniku su se 21. lipnja 1990. okupili predstavnici 11 gradova iz Hrvatske, Slovenije i Vojvodine, čime je potaknut proces formiranja mreže. Krajem 1990. formirane su nacionalne mreže “Zdravih gradova” Slovenije i Hrvatske.

Hrvatska mreža zdravih gradova nevladina je udruga registrirana 1992. godine. Jedna je od najstarijih europskih nacionalnih mreža Zdravih gradova i među prvim registriranim nevladinim udrugama u Republici Hrvatskoj. Od samog osnivanja Mreže pa sve do danas njezin predsjednik je prof. dr. sc. Slobodan Lang, a nacionalna koordinatorica doc. dr. sc. Selma Šogorić. Suportivni centar mreže uspostavljen je još 1990. godine, a nalazi se na Školi narodnog zdravlja “Andrija Štampar”.

Mrežu čine gradovi/općine/županije koji su na svojim gradskim/općinskim/županijskim Vijećima/Skupštinama donijeli odluku o pokretanju projekta “Zdravi grad/Zdrava županija” i odluku o pristupanju Hrvatskoj mreži zdravih gradova. Danas Mrežu čini 35 hrvatskih gradova, a i posljednje dvije županije koje još nisu prošle prvu fazu edukacije (Karlovačka i Koprivničko-križevačka) iskazale su želju i potrebu za uključivanjem u program.

Danas u Europi postoji 90 projektnih gradova okupljenih oko provođenja četvrte faze europskog projekta “Zdravi grad” (među kojima su i predstavnici Hrvatske, Rijeka i Zagreb) i tridesetak nacionalnih mreža “Zdravih gradova” s preko 1500 učlanjenih gradova, a kako se projekt širi na Australiju, SAD, Kanadu, zemlje Bliskog i Dalekog Istoka, u globalnu mrežu uključeno je oko 3000 gradova.

Medijska kampanja “Povezani zdravljem”

Ciljevi medijske kampanje “Povezani zdravljem” su podizanje svijesti javnosti o vodećim javno-zdravstvenim izazovima Hrvatske, bolje povezivanje lokalne, regionalne i nacionalne razine odlučivanja, jačanje uloge lokalnih zajednica u stvaranju nacionalne politike zdravlja te povećanje jednakosti u zdravstvenoj skrbi. Kampanjom se želi utjecati na brže prepoznavanje zdravstvenih potreba zajednice, kvalitetnije rješavanje problema koji predstavljaju najveće breme lokalnim zajednicama te unapređenje

odabira i implementacije intervencija kojima se adresiraju prepoznate potrebe zajednice. Također se želi uspostaviti i ojačati suradnju gradske/županijske uprave i politike sa građanima i njihovim udrugama. Ukratko, želi se ispuniti sama Misija Hrvatske mreže zdravih gradova – proširiti Mrežu i uključiti u projekt svaku zajednicu/grad/županiju u zemlji, te djelovati objedinjeno na prepoznavanju vrijednosti i značaja zdravlja sve dok ono ne bude prepoznato kao potencijal za razvoj zemlje u cjelini.

Medijska kampanja "Povezani zdravljem" osmišljena je tako da se tijekom 12 mjeseci široj javnosti prezentira 12 tema mjeseca koje oslikavaju vodeće javno-zdravstvene izazove Hrvatske, pri čemu je koordinator svake teme mjeseca drugi grad ili županija. Gradovi i županije koji su koordinatori teme mjeseca nositelji su pojačanih aktivnosti tijekom pojedinog mjeseca, ali same aktivnosti vezane za određene teme nisu vremenski niti prostorno ograničene – odvijaju se tijekom cijele godine u svim gradovima i županijama koji su članovi Mreže.

Kampanja je započela siječanjском temom – ravnopravnost spolova, čiji su koordinatori aktivnosti bili Istarska i Požeško-slavonska županija. Službeni početak kampanje bila je konferencija za tisak na Školi narodnog zdravlja "Andrija Štampar", održana 14. siječnja. Na konferenciji su se prisutnima u ime Hrvatske mreže zdravih gradova obratili predsjednik Mreže, prof. dr. sc. Slobodan Lang te nacionalna koordinatorica Mreže, doc. dr. sc. Selma Šogorić. Izlaganje prof. Langa odnosilo se na razvoj i perspektivu projekta "Zdravi grad", dok je doc. Šogorić prikazala ciljeve i zadatke medijske kampanje. Od ostalih aktivnosti u siječnju valja spomenuti izlazak 9. broja Epohe zdravlja, glasila Hrvatske mreže zdravih gradova sa prigodnim Kalendarom Zdravih gradova za 2008. godinu.

Tema mjeseca veljače bila je zdravlje obitelji, a nositelj aktivnosti bio je grad Poreč. U ožujku su Šibensko-kninska županija i grad Šibenik bili nositelji teme zdravlja djece i mladih.

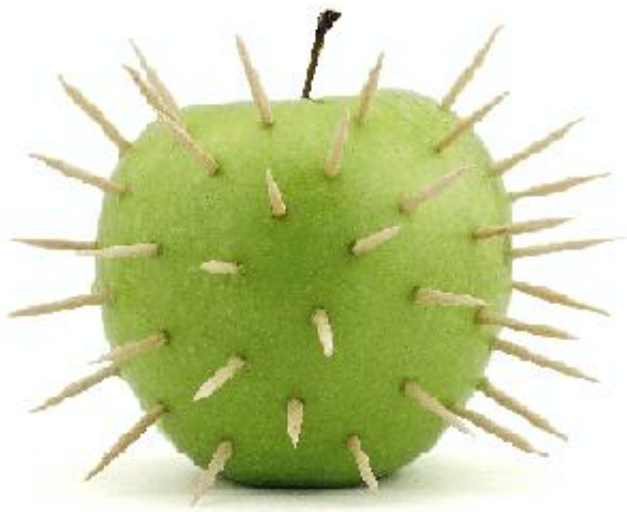
Ožujak - Mjesec zdravlja djece i mladih

Tema travnja je zdravo urbano planiranje, a koordinator teme je grad Vinkovci. Do 07. travnja, Svjetskog dana zdravlja, otvorena je Liga Zdravih gradova i županija unutar koje će se odabrati i nagraditi najbolji gradovi i županije za postignuća tijekom proteklih pet godina. U travnju će se u Vinkovcima također održati već tradicionalni, 12. Sajam zdravlja. Neke od najavljenih aktivnosti na Sajmu zdravlja su premijera video-spota Hrvatske mreže zdravih gradova koji bi se trebao prikazivati na nacionalnoj televiziji; premijera dokumentarca na temu zdravog urbanog planiranja, koji je prvi u nizu planiranih dokumentaraca koji bi oslikavali navedene teme mjeseca te prikazivanje preliminarnih rezultata Lige Zdravih gradova i županija. Više o aktivnostima na Sajmu zdravlja dostupno je na <http://www.vinkovci.hr/>.

Tema mjeseca svibnja je osobno zdravlje, a koordinatori teme su grad Dubrovnik i Dubrovačko-neretvanska županija. Od ostalih važnih aktivnosti Mreže u svibnju treba izdvojiti dodjelu nagrada Lige Zdravih gradova i županija, konferenciju CDC-a u Cavtatu te predstavljanje knjige "Zdravi gradovi, pokret zdravlja". Dodjela nagrada Lige bit će organizirana u Zagrebu 20. svibnja – na Dan hrvatskih Zdravih gradova, a očekuje se da će nagrade svečano uručiti predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić. Grad Cavtat će biti domaćin Četvrte dvogodišnje konferencije CDC-a, koja će se održati od 25. do 29. svibnja. Detalji o konferenciji CDC-a dostupni su na: http://www.zdravi-gradovi.com.hr/hrv/aktivnosti_mreze.asp. U svibnju se očekuje i predstavljanje knjige "Zdravi gradovi, pokret zdravlja" koja će prikazati dvadeset godina postojanja i djelovanja projekta (i pokreta) "Zdravi grad" u Hrvatskoj. Urednici knjige su prof. dr. sc. Slobodan Lang, doc. dr. sc. Selma Šogorić i Duško Popović.

Svibanj - Mjesec osobnog zdravlja

Lipanj će aktualizirati pitanje ekološke osviještenosti, a nositelji teme bit će Osječko-baranjska i Krapinsko-zagorska županija te grad Zabok. Za kraj lipnja je najavljena jubilara 15. Motovunska ljetna škola unapređenja zdravlja koja će se održati u Motovunu od 22. lipnja do 06. srpnja.

Lipanj - Mjesec ekološke osviještenosti

Srpanj se dalje nadovezuje sa temom promicanja demokracije čiji je nositelj grad Labin – grad domaćin tečajeva Škola demokracije. Središnja tema kolovoza je cjeloživotno obrazovanje a koordinator teme je grad Rijeka. Rujan će otvoriti temu rekreacije i tjelesne aktivnosti, a nositelj teme je Međimurska županija.

Tema listopada je kvaliteta života starijih osoba a nositelj aktivnosti grad Zagreb. Zagreb će u listopadu biti i domaćin velike Međunarodne konferencije Zdravih gradova Svjetske zdravstvene organizacije, koja će se održati od 15. do 18. listopada. Za termin neposredno prije konferencije, 12. do 15. listopada, najavljen je Poslovni sastanak Hrvatske mreže zdravih gradova.

Studeneni - Mjesec kvalitete života osoba s invaliditetom

Studen i će obilježiti tema kvalitete života osoba s invaliditetom, a koordinatori će biti grad Rijeka, Primorsko-goranska i Varaždinska županija. Kao tema prosinca najavljena je tema razvoja zajednice i volonterstva, a nositelji aktivnosti biti će gradovi Split i Dubrovnik. Za prosinac je najavljena i kampanja "Darujmo svoje vrijeme" kojom se želi potaknuti razvoj volonterstva i građanskog sektora.

Prosinac - Mjesec razvoja zajednice i volonterstva

Detaljnije informacije o najavljenim aktivnostima, prikupljeni press-clipping te sve ostale informacije koje se tiču Mreže i njezinih članova dostupne su na službenim web-stranicama Hrvatske mreže zdravih gradova: www.zdravi-gradovi.com.hr.